

Na konci roku by se slušelo popřát našim čtenářům vše nejlepší. Je mi líto, že původní slogan vymyšlený členem naší redakce:

R e s
publica

B e z
publica
je skutečností.

Proto i přání těm několika desítkám čtenářů je skromné. Nechystáme nic mimořádného, ale kdo ví? Bůh je všemohoucí.

Major Československé armády Jaroslav

Z a ř o u k, hrdina II. svět. války, největší naše eso v útěcích z německých zajateckých táborů /celkem 7krát/, žijící v Kanadě, těžce onemocněl. Pokud bych si měl cokoli přát v Novém roce, pak tedy v první řadě jeho úspěšnou léčbu a navrácení původních sil, a tím i možnost dopsání svých vzpomínek na boje nad kanálem a z útěků nejen z německých lágrů, ale i ze své rodné vlasti jednou před fašisty, podruhé před komunisty. "Res publica" měla jako první možnost jejich uveřejnění na pokračování. Hodně zdraví, pane majore!

u v n ě t ě č í s l a :

Jan B e n e š: Dobročinný večírek.

Josef Volařík: Do Portugalska za zlatými vejci?

Dušan N o v á k: Neúspěch volného trhu měny.

Václav J. V o s t ř e z: Obnova Mariánského sloupu v Praze

Předpokl. cena: 1,- Kčs MIČ 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5

o h n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 7 č í s l o

Vydává: Vladimír Hajný
ČSA 34, 787 01 Šumperk

Red. Josef Volařík
rada: Marta Zemenová

1990 BODUJEM (DLE KVALITATIVNÍHO) • 1990 2500 • SLOUPKŮ 17 1990 1990 • 1990 1990 1990 1990

S S S R

Č S F R

KLAS

52

Neúspěch volného trhu měny

Dne 8. ledna 1990 zavedla federální vláda turistický kurs čs. koruny k volně směnitelným měnám. Účelem tohoto opatření bylo usnadnit turistický ruch a skoncovat s černým trhem západních měn, na kterém tzv. veksláci vydělávali velké množství peněz. V Rakousku se realizuje největší objem našich ilegálně vyvezených peněz a proto SBČS vzala jako základ kurs koruny k šilinku, pro nákup Kčs 2,74 a prodej 3,43 za 1 ATS. Banka předpokládala, že kurs se bude vyvíjet podle nabídky a poptávky. Zdůrazníme, že uvolnění měnového trhu představuje první cílevědomě zavedený tržní prvek v čs. ekonomice.

Následky však byly katastrofální, neboť obyvatelé hraničních oblastí Rakouska a SNR ihned zjistili, že při turistickém kursu je pro ně neobyčejně výhodné nakupovat v ČSFR zboží, k jehož výrobě není potřebná náročná technologie: potraviny, ošacení, nářadí, nádobí, sklo. Rakouští občané jezdili přes hranice tankovat benzin a do restaurací na obědy: za menu zaplatili v ČSFR tolik, kolik ve Vídni za jednu kávu. Když občan SRN koupil v Čechách 4 láhve piva 12° za 1,20 DM, odevzdal po návratu domů prázdné láhve, vrácená záloha činila stejnou částku.

Na tuto invazi odpověděla vláda zavedením talonů na benzin, které musí cizinec zaplatit ve své měně a zákazem vývozu potravin i dalších druhů zboží. Inter-

pelace v parlamentě přiměly banku, že v dubnu provedla revaluaci turistického kursu, nejprve o 5%, pak o dalších 10%, na 2,17 a 2,65 Kčs za ATS. Toto zdražení koruny však odradilo cizince od směny v bance a veksláci zvýšili svoje obraty, neboť nabízeli více. Kromě toho občané projevíli velký zájem o nákup levnějších deviz v rámci povolené směny (nárok 2000 Kčs za rok na osobu) i při aukcích, kde banka prodává za poněkud zvýšený kurs. Výsledkem transakcí, prováděných v bance k 30. červnu, je pasivní saldo nákupů a prodeje deviz ve výši 25,3 mil. US-dolarů. Banka ztrácí devizy, drancování obchodů pokračuje a veksláci zvyšují svoje obraty.

Nezdar prvního uvolnění trhu v

ČSFR snadno vysvětlíme, když připomeneme, že v každém hospodářství existují čtyři trhy, které spolu vzájemně souvisejí: zboží, práce, kapitálu a měny. Uvolnění jednoho ovlivní ostatní, ale ty jsou v ČSFR nadále vázané, takže se nemohou přizpůsobit. Kurs deviz se tvoří na základě vzájemného vyrovnávání nabídky a poptávky. Zájem o volně směnitelnou měnu je poměrně značný, neboť čs. občané nakupují v cizině techniku, která je lepší anebo se v tuzemsku nevyrábí: počítače, televizory, strojky a elektrotechniku pro domácnosti. Proto vylepšit kurs koruny, aby přestalo přílišné vyprazdňování polic v čs. obchodech, může především vyšší nabídka cizí měny.

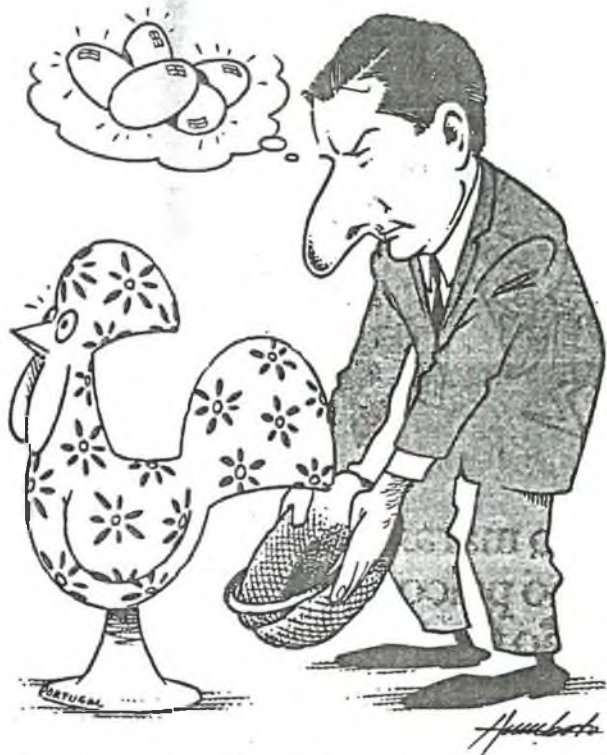
První reakcí na rozsáhlé nákupy cizích zboží, které utlumí domácí poptávku a vylepší příliv deviz. Vyšší cena vyvolává ve svobodné ekonomice zájem dodavatelů rozšířit výrobu. Proto jsou ochotni zaplatit vyšší mzdy, aby získali další pracovní síly a také vyšší úrok za kapitál, nutný pro nákup nového strojového vybavení.

Čili pro upevnění kursu čs. koruny musíme změnit strukturu čs. hospodářství a vyrábět zboží, které cizinci žádají. Z toho vyplývá, že není účelné uvolnit jeden tržní prvek, kurs, když ostatní, tj. ceny, mzdy a úrok jsou vázané. Dále, pronikavému a náhlému zásahu se ekonomika nedokáže v krátké době přizpůsobit, nemůže podstatně zvýšit dodávky určitého druhu zboží. Proto současnou nepříznivou situací na uvolněném měnovém trhu může řešit banka či vláda pouze administrativně, opětným vázáním kursu.

Tyto nepříznivé výsledky prvního tržního prvku čs. ekonomiky vrhají černá oblaka obav na modré nebe ekonomické reformy. Hlavním záměrem vlády je uvolnění cen od 1.1.1991, to znamená, že vznikne klasický trh zboží. Ale jeho správná funkce bude vyžadovat uvolnění také trhu práce a kapitálu, aby podle pohybu cen se přizpůsobovaly i úrok či dividendy a pracovníci i kapitál přecházeli z upadajících odvětví do perspektivních. Zatím však vláda napředložila ani přibližný scénář takové reformy.

Dušan Novák

"Národní politika" vychází měsíčně. List Československých krajanů v zahraničí. Založil 1969 a vydával do r. 1985 Miloš Svoboda. Vydává, řídí a odpovídá Alžběta Svobodová. Redakce a administrace: Scharfreiterplatz 12, 8000 München 90, BRD. Telefon: 089/690 36 88

Karikatura k článku na následující straně!

A visita do presidente Collor de Mello a Portugal vista pelo traço de Humberto. "in Jornal do Comércio do Recife"

ŘÍJEN — OKTOBER 1990

Návštěva brazilského prezidenta senhora Collor de Mello v Portugalsku, které je Brazilci považováno za Matku Vlast /Mae Patria/ se sice těšila moc velké diplomatické, státní a jiné pozornosti. Horší už to bylo s tím, co kdysi napsal náš K.H. Borovský, že "v nouzi dá ti radu každý dobrý přítel, ale málokterý dá ti mouky pytel." A tak návštěva dopadla zhruba opravdu tak, jak ji zobrazil kreslíř listu JORNAL DO COMERCIO vycházející v brazilském Recife.

Cesta našeho prezidenta Václava Havla do Portugalska je přece jen jiná a zvláštní. Jde o oplátku návštěvy portugalského prezidenta Mario Soarese v Praze. Tehdy odevzdal Václava Havlovi šarmantní vůz mercedes. Prý coby dar. Ale dar od koho? Dosud se přesně neví, kdo tento vůz panu Havlovi daroval.

Vzpomeňme, že v listopadu 1989 přijeli do Prahy portugalské studenty a sametové revoluci darovali 50 000 růží. Tehdy se lidé z OF diskrétně zeptali, co by se slušelo darovat panu Havlovi /tehdy byl hlavou OF/ darovat? Naši, dobře si vědomi především duchovních hodnot Václava Havla, odpověděli, že nejlepší dáreček by se mu hodil ve formě vozu západní výroby.

Naši neotáleli a vyslali dva emisary do Portugalska vůz vyzvednout. Stalo se. Ale co s placením? To musel učinit jeden z Portugalců. Ono totiž ani portugalské studenty a konečně ani sám prezident Soares nemá tolik peněz nazbyt, aby mohl vedoucím OF v zemi ve středu Evropy jen tak darovat vůz v hodnotě tří tisíc contos /kolem 20 000 dolarů/. To by pak byl v neustálé palbě svých rodinných příslušníků. Darovat něco typického z Portugalska jako třeba umělecky stylizovanou láhev portského vína, něco z korku či jiný typický dárek, to je jiná věc. Ale drahý vůz?

Plátce vozu se pak domáhal navrácení částky za mercedes, portugalské noviny ztropily decentní skandál. Dosud nebylo jasně řečeno, kdo tento vůz našemu prezidentovi, tehdy šéfovi OF vlastně daroval? Soares? Ne příliš solventní studenty?

Co by měl náš prezident zase oplátkou darovat panu Soaresovi? Nejideovější by byla možná koloběžka z Hradu, jejíž cena navíc stoupla tím, že je už ojetá.

Collor de Mello přidržoval pod výstupním otvorem portugalského kokoutka, dokonce ani ne slepičky, ošatku. Ale vejce nevypadla. Ani obyčejná, o zlatých ani nemluvě. To naši, kteří si tak potrpí na hodnoty především duchovní, by pod kokoutím otvorem nedrželi ošatku, ale rovnou garáž.

J.Volařík

Dobročinný večírek

Jan Benes

Motto: *Ten kdo nemá rád, toho nemám ráda
Ten kdo nemá rád, na rakev si stírá!*

Tu písničku kdysi zpívala Soňa Červená, kdepak je těm dnům konec, a v lyrice těch dnů i té písně existovalo poznání, že máme problém, kterak rozeznat slušné lidi od šnorerů.

Tehdy také, žila byla, a moc hezká holka to byla, a měla tatínka spisovatele v exilu. Moc pánů k ní pociťovalo horoucí city, ani já se tomu nevyhnul, a tak jsem se dostal ke knížce s názvem, která tvoří titul této causerie. Knížka to byla dobrá, a pocity z té knížky zůstaly, i když už jiné city dávno odnes čas, jak zase zpívali jiní bardi, než ta dáma svrchu uvedená, ale i to až potom, co přešla éra, kdy naše nové a radostné mládí naší nové mládeže musilo zpívat skrze své vyvolené předzpěváky jen:

*Ptala se Zuzana Kuby, Kuby
pročpak má veverka zuby, zuby...*

Jak rozeznat slušné lidi od šnorerů je ovšem problémem věčným, a konec konců o tom byla i ta Hostovského knížka, a proto byla a zůstává tak dobrá. Dostal jsem se k ní zrovna když zase jednou v Československu „tálo“, i když ne dost na to, aby tam Hostovský vyšel. Projevovale se to také tím, že nositelé radostného mládí už odložili modré košilky a oděli se do slušivých oblečků od Adama, což je ten krejčovský závod první kategorie v Praze, jehož zaměstnanci spíchli darem, na závěr roku 1989, kvádro pro nového presidenta. Modrokošilaté dámy pak začaly šít u Bárty, který se za nových poměrů jmenoval Diplomatem.

V rámci onoho táni se ale pisatel dostal na draze zaplacený novinářský zájezd do Anglie. Byly s tím potíže, pravda, napřed se mu pasu nedostalo, ale pak ano, a pro urychlení procedur si pro něj uháněl autor taxikem do Toskánského paláce k soudruhu Havlovi. Zda se tento Havel také jmenoval Václav, neví. Neví ostatně, zda to jméno bylo pravé, některé osoby jsou ke svým skutkům tak upřímné, že si raději dávají jiná jména, by se od nich distancovaly. Ale pokud autoru paměť slouží, ta shoda jmen dnešního presidenta tehdy moc bavila, včetně příhody, která se u toho tehdy udála. S. Havel totiž použil na závěr předání pasu jemnou psychologickou fintu, a když už autor kráčel s pasem a doložkou ku dveřím, padla otázka:

„A neutečete?“

Asi jako kdyby se pan farář ptal nově přijímaného kostelníka:

„A nebudete vykrádat pokladničky?“

Takže autoru nezbylo než opáčiti:

„Prosím vás, myslíte si, že kdybych chtěl utéct, tak vám to teď a tady řeknu?“

Orgán úřadující v Toskánském paláci se hluboce zamyslel a dodal:

„No, bylo by to od vás poctivé.“

Byl tedy ujištěn, že držitel pasu a doložky neuprchnou, a vida, vskutku neuprchl. Ono tehdy v Čechách, jak řečeno, tálo, a doba tudíž byla nadějná, i když ne ve smyslu onoho šlágru s lyrikou:

*Čas voní snem, a voní nadějemi
svobody slunce, prší z oblaků,
vpřed soudruzi, hle zaslíbenou zemi,
kde už není pánů, není žebráků!*

Neboť milí žurnalisté tehdy za svůj peníz dostali na zájezd taky celkem sedm liber, moc si v Anglii nevyskakovali, a program byl doplněn, když už všichni utratili část toho penízu jedním večerem na Bergmanově *Mlčení*, hlavně kuloárovými debatami nad jednou kávou za šest pencí v prostorách hotelu Mount Pleasant, kde výprava v Londýně přebývala.

Přišla tehdy řeč na jméno Hostovský, a Stanislav Budín, už tehdy vážený nestor, dokonce i obávaný nestor, na to reagoval velmi vulkanickou replikou:

„My už za války věděli, že Hostovský stojí na opačné straně barikády.“

Hrome, na rok 1964 to byla už neobvyklá rétorika, ale dost důrazná na to, aby se hosté zvedli od svých již dávno vyprázdněných šálků a potichoučku se rozešli do svých pokojů.

Závěr zájezdu doplňovala hezká historika. Stanislava Budína si totiž, hned po příjezdu do Prahy, měly vypůjčit orgány. Ona mu dcera do Anglie poslala telegraficky svoje míry a velikosti, by nakoupil (nevím sice zda za těch sedm liber) nějakou tu kapitalistickou parádu, která ani u Bárty nebyla. Orgány telegram s čísly pochopitelně zadržely, a po návratu do Prahy si místo toho podaly adresáta. Neb to orgánům zavánělo jakousi špionáží. Jak vidět netálo tehdy dost.

Mnoho vody uteklo ve Vltavě, a pisatel se ocitl v Americe, a seznámil se i s Hostovským, který už v roce 1972 prorokoval, že Havel bude jednou president, ten co je, nikoli ten orgán z Toskánu. A vůbec byl roztomilý, ten Hostovský. I Voskovec byl, ale obvykle je roztomilost silně přecházela, když padlo jméno Budín, či Hoffmeister. Něco si kdysi dávno udělali, mezi sebou, tito roztomilí. Hoffmeistera autor hájil, Budína neměl proč. Jaksi mu nemohl zapomenout ono okřiknutí z podzemí hotelu Mount Pleasant, a bah, dokonce má dodnes za to, že bylo nanejvýš namístě, když mu orgány z *téže strany barikády* měly za zlé ten telegram. Není nad to, než když se pitomost vyblbne na pitomostech, aniž by ubližovala nevinným lidem. Dcerka konec konců má právo na nějakou tu parádu, když už vyrostla ze svazácké košilky a nenutí nás už zpívat nic o tom, že veverka má zuby a Juchachá!

A zase uteklo mnoho vody, dělené pěti-letkami, a jak mi ta prokletá paměť slouží, slouží mi i v tom, že vzpomínám i na to, jak tomu bylo právě pět let, co bylo Československo okupováno a dal jsem dohromady manifestaci v Chicagu a město nám ji povolilo, a před Picassovou sochou nás tehdy pochodovalo právě osm. Necht' jsou ta jména zaznamenána: princ Schwarzenberg se ženou, manželé Lutovští, manželé Benešovi a dva hoši, jejichž jména už mi zapadla. Naštěstí tam také tehdy demonstrovali nějakí američtí indiáni, sice úplně kvůli něčemu jinému, ale velice rádi se k nám připojili, takže jsme tam nebyli tak úplně sami. Musel jsem si tehdy, arcit', a musili jsme si všichni vzít k té příležitosti z práce volno, a konec konců, historie nás učí, že na množství se nemá hledět.

A zase uteklo mnoho vody, Hostovský umřel, i Voskovec umřel, a po Hostovském tu zůstala mimo jiných knížek i ta o Dobročinném večírku. A v Praze to začalo vypadat, že by to konečně mohlo vypadat, a jednoho večera byl v TV z Paříže Forman a v Praze, „Hrome,“ povídá žena, „že je to ta holka Budínovic!“

Byla to ona, a marně se snažila Formana ukličkovat k nějakému pozitivu v pohledu na události v Praze. Ono to bylo před 24. listopadem a ještě nebylo vyhráno.

Vida, řekl jsem si v duchu. Tady je vidět, kam taková ideologická úchylnka a touha po kapitalistické parádě jednoho zavedou. Přestaneš nosit modrou košilku dneska, zítra už nezpíváš o veverce, pozitíří zatoužíš po pozlátku západu, a hle, popozitíří je z tebe disident.

A pak už jen maloučku vody uteklo, a ona ta Budínovic holka, a ne třeba princ Schwarzenberg, je její Excelenci velvyslankyní z Prahy ve Washingtonu D. C. — a hned dá skrze noviny světu vědět, že mezi její zásluhy patří i to, že naučila Havla nosit kravatu.

Euforie zachvátila československou Ameriku, och, dnes by se jistě sešlo více než osm lidí, spousta lidí najednou zjišťuje, jak je těší že jsou Češi. A tak, kde se vzali, tu se vzali, najednou i v San Francisku se objevilo spousta vlastenců. A šupy-dupy, už je tu dobročinný večírek, u všech hromů, vstupné ne právě lidové, a prý autore, přijed!

Klatě, 170 kilometrů tam, 170 kilometrů zpátky a jeden týdnenní plat k tomu za vstupné, autor má zatraceně co dělat, ale prý budeš, autore, čestný host a ta holka Budínovic tam taky bude, takže nakonec to vypadá jako povinnost, co se dá dělat, každý něco pro vlast.

A hupky hupky, kdo tam nefunguje, kde se vzal, tu se vzal, takový šikovný mládenec, který je i hezký, i chytrý, i vzdělaný, třebaš mu paměť, zvláště vzhledem k věku, už jaksi neskouží, že prý nový čs. konsul; vlastně by s ním bylo všechno v pořádku, nebýt toho, že pracoval šest let mezi čínskými soudruhy v Radiu Peking. Já si totiž nemyslím, že čínští soudruzi si pouští do rádia jen tak někoho, kdo taky není soudruh. Na základě shodných předpisů mne třeba nesměli vyzít do studia v budově Čs. rozhlasu k natočení interview v Praze, nýbrž nosím v kapse (díky SSSR, jak jsem už vysvětlil jednomu z minulých čs. konsulů v USA) americký pas.

Tak vida, už i šikovný mládenec je Čech. Kdo by to do něj řekl?

Jen Všemohoucí asi ví, proč vlastně na tu dobročinnost autora pozvali. Dobročinnost pak inserována účelem sehnat 10.000 amerických dolarů pro Lidové noviny v Praze. A to v areálu, jehož pronájem sám o sobě musí stát nejméně dvě třetiny té částky, kakraholte; SVU v Los Angeles mezitím vybrala pro Artforum už něco přes 22.000, i bez večírku. Pravda, sbírali i dávali hlavně ti, kteří byli Češi a Slováci už dvacet a čtyřicet let.

Nu a tak jsme jeli. Manželka a pisatel. Prostory byly řádně hogo-fogo, Hostovský zas jednou došel cti. Ani Ionesco by se nerděl, a asi i Havlovi (Václavu, nikoli tomu jmenovci z Toskánu) by to poskytl nějaké téma. Už patnáct let vykládám studentům podstatu komunistického systému na podstatě jeho *Zabradní slavnosti*, a tohle věru byla celebrace zahajovačů. I když tu a tam zaznělo cosi, co znám i z rolí likvidátorů. V kuloárové debatě jsem vyslovil podiv nad některými jmény v seznamu poradců nového presidenta, a byl jsem rázně paní velvyslančiny okřiknut:

„Havel si je vybral, vy jste proti Havlovi?“

Ach ksakru, už jsem zase zřejmě na nesprávné straně barikády, napadlo mne. Myslím si totiž, že i Havel by cítil povinnost být proti Havlovi v okamžiku, kdy by být pro Havla bylo povinné. Anebo ho špatně znám a moje chyba.

Taky vyslovení názoru, že někteří lidé patří spíše před soud, než k výkonu funkcí, které ještě stále vykonávají, se nesetkalo s pochopením:

„Vy byste chtěli střílet komunisty!“ vykřikla Její Excellence viditelně vzrušena, ač řeč byla jen o velice legitimním požadavku soudního pojednání. Pak už ovšem zahajovači Její Excellence z dosahu takového zlého člověka odstranili a šli se bavit, pravděpodobně o velkých úkolech.

Pak promluvil; Hostovský měl pravdu nejen co do presidentství pro Havla, ale všemocnou eternální visi, tohle bylo podle scénáře jeho knihy, a kdybych ji měl sebou, mohl bych zvolna listovat a podívat se, jak to dopadne; designovaný konsul, ten šikovný mládenec, o Lidových novinách, a dáma jménem Uta, co si jezdila do Prahy už dvacet let dělat plastické vzezření, když jí její vlastní vzezření začalo opouštět, mírně pokyvovala hlavou. Jednak na znamení toho, že souhlasí, jednak proto, že to dávalo vyniknout norkovému boá.

„Ó, la-la.“

Designovaný konsul promluvil na téma Lidové noviny a vzpomněl dokonce Čapka a Peroutku, zejména ujistil tím, že je si vědom toho, že vážené shromáždění není třeba poučovat, že on sám je nejlepší přítel Lidových novin, a to těch, pro které napsal první úvodník sám Václav Havel. Lidová moudrost tímto druhým pro-

jevů právem říká: umění kterák vylízat sám sobě trousidlo.

Nu a pak promluvila hvězda večera. Nepřilíš dlouze, nepřilíš věčně. Například, o tom, že ona to vlastně žádná revoluce v listopadu 1989 nebyla, ale že Havlovi se líbí tomu tak říkat, a že se toho tedy podrží. A že Československo bude i nadále levicovým státem, že každý komunist, který dělá svou práci, má dostat i nadále příležitost, a že ovšem ona sama není žádná komunistka, třebaže se o ní na toto téma zmiňovaly československé noviny z Chicaga.

Po pravdě řečeno, velmi jsem myslel při tom projevu na to, že jsme se vždy musili učit, že komunistická strana není jen obyčejná politická strana, a komunisté že jsou lidé zvláštního ražení. Autor se totiž také domnívá, že lidé se nedělí na komunisty a katolíky, případně na Židy, Čechy, a protestanty, ale jen na slušné a neslušné. Slušnost a snaha nedominovat jiným lidem je pak věcí mentality, nikoli legitimace v kapse. Tu komunistickou ovšem rádi nosili lidé neslušní, protože jim zajišťovala volný prostor k uplatnění. Zajisté že ji odložili v okamžiku, kdy tato preference padla.

S rutinou, věru nabytou na svazáckých schůzích prošlých struktur moci, pak hvězda večera ukončila diskusní část večera, pozorovatel, a nejen on, nabyt dojmu, že k otázkám se navíc dostali jen dotazovači na věci plytké a technického rázu. Pokud kdo šel na tuto večer v dojmu, že bude mít možnost cosi se veřejně zeptat, nenašel ji.

Autor například měl otázku, ke které mu nebyla dána příležitost, *kdo má porozumět komu*, v rámci causy vlády národního porozumění, o které Její Excellence promluvila, podobně jako bývalý mukul vedle, který nechal 12 let života v Jáchymově, se chtěl zeptat, ale nemohl, zda se má tési o tom, že každému komunistovi

budiž dána příležitost, rozumí-li se tím příležitost k dalšímu vítěznému únoru?

Obecná otázka pak by zajisté byla, hovoří-li tak pozoruhodně Ctěná velvyslankyně, stran té levicosti, díky tomu, že zná předem výsledky voleb, či činí podobná prohlášení na základě instrukcí své vlády, protože tato vláda také připravuje volby s výsledkem 99,9% pro?

Nu a pak jsme se veselili, já šel do auta probudit ženu, která tam během příprav k veselení ulehla, by nezemřela nudou, odveselili jsme dva tanečky a švihali těch 170 km domů. Kolik se vydělalo na LN nevím, dokáží si jen představit, že nájem klubu hogo-fogo nebyl nejlevnější. Odhaduji to na dobrých 7 000 tisíc, a spíše cosi přes.

A abychom věděli, že jsme všichni Češi, zavolala druhý den čestnému hostu jedna z pořadatelek, údajně ta, která je ve stavu lásky s mužem z Pekingů:

„Heleďte, vy jste si tam přivedl ženu, ta večere se musí zaplatit!“

A tak se nakonec rýmuje Beneš, Budínová i Budín, veverka s těmi zuby a Hostovský.

Dobročinný večírek se prostě vydařil. Otázka je, nakolik se Československu vydařilo diplomatické zastoupení. Chicago i Los Angeles, s tradičními čs. komunitami, už její Excelence odmítlo.

Uta s tím norkem však pravila, že to byl kouzelný večer a že se tam vybíraly peníze na Svobodné slovo. Pak se zeptala, jestli jsem si všiml, jakou to měl muž z Pekingů na hubě vyrážku, a vyjádřila obavu, nejsou-li to herpes, neboť designovaný jí políbil. Všiml jsem si, úsměvům dotyčného to dodávalo trochu křečovitosti, ale ujistil jsem ji, že to byla určitě jen fousovka.

Doufám, že Mistr Hostovský na to shlédal z nenávratna a za břicho se popadl, zatímco z opačných stran barikády tak činil Budín.

Studenti filmové a televizní fakulty Praha, připravují několikadlný historický dokument o letech 1947-1953. Přál bychom si seznámit mladé lidi s dobou, která jím byla záměrně zkreslována. Aby se dokument stal skutečně pravdivým a objektivním, prosíme přímé svědky tohoto období, aby se přihlásili a svými výpověďmi napomohli zmapovat dobu, kterou chce mladá generace poznat. Filmová akademie muzických umění, Smetanova nábřeží 2, 116 65 Praha 1.

KOPIE NA VĚDOMÍ :

Václav J. Vostřez, 18 Aintree Court,
Hamilton, Ontario, L8K 4R9, Canada.

Hamilton, 5. XII.1990.

Věc: Obnova Mariánského sloupu v Praze.

Ctihodný pan Ing. Jan Kaplan, Diakon,
Tschechische katholische Seelsorge,
Klenzestrasse 66, D-8000 München 5, Germany.

Milý bratře Jane!

Děkuji za dopis z 22. XI. 90, ohledně přemístění sochy Panny Marie v Exilu z Lisle do Vlasti. Je až dojemná Tvá péče a starostlivost v této záležitosti, zejména s vyjednáváním v Rajhradě.

K Tvé otázce sděluji, že řešení situace nevidím v urychleném přemístění sochy za moře, ale, aby bylo uznáno a uskutečněno původní určení, to je umístění na obnoveném Mariánském sloupu na Staroměstském náměstí v Praze.

Pražský výbor dosud dává přednost jen technickým otázkám: Aby socha byla věrnou kopií té původní, že má být z pískovce a ne z kararského mramoru a pod. Naprosto si dosud neujasnili, že socha Panny Marie v Exilu byla od padesátých let největším symbolem odčinění křivd, proseb k Bohu o návrat svobod národních a náboženských, o nastolení spravedlivého řádu ve světě. Její význam byl a je širší, než jen omezení na sféru českého národa. Proto už při jejím odhalení v Lisle byly zástupy krajanů a exulantů, duchovenstvo a zástupci katolických spolků z celého svobodného světa. Přišla vysoká církevní hierarchie z Kanady a U.S.A., v čele s arcibiskupem chicagským kardinálem Samuelem Stritch. Národy v nesvobodě, pod komunistickým útlakem, zastupovali: Tehdy nejpřednější exulant, kardinál Tomáš Tien, arcibiskup z Pekingu, dále lublaňský biskup Řehoř Rožman, ukrajinský metropolita z Winnipeg, Manitoba, Kanada, arcib. Hermaniuk, rusínský arcibiskup v U.S.A. Nicholas T. Elko atd. Na úhradu výloh s vybudováním jsme konali úspěšné sbírky mezi krajanů a exulanty: Čechy, Slováky a Podkarpatskými Rusíny. Když byl ve Vlasti umlčen Velehrad, konaly se unionistické kongresy v Americe, v Lisle, s pobožnostmi u sochy P. Marie v Exilu (první byl v r.1957). Bylo tam převedeno sídlo Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje a byl tam vydáván jeho věstník. Tam byly učiněny duchovní sliby, časné i celoživotní, jako jsou závazky modliteb sv.růženců od tisíců a pod. A mám-li ukončit posledním obdobím, které konečně přineslo změny i ve Vlasti, uvádím osm Národních poutí k soše P. Marie v Exilu (první byla 23.X.1983 a poslední 14. X. 1990). Při nich se vždy pořádaly Symposia národní obrody. Posouzení jejich programů a jejich duchovní význam ponechávám jiným pozorovatelům. - Vskutku, socha Panny Marie v Exilu v Lisle není jen kusem kamene, ale je symbolem duchovní obrody exilu, krajanů v zahraničí a celých národů ve Vlasti ! Všichni účastníci poslední pouti v Lisle, 14. X. 1990, se tedy jednomyslně usnesli požádat domov, aby uznal pádné důvody a přijal tuto naši sochu pro umístění na obnoveném Mariánském sloupu na Staroměstském náměstí v Praze.

Mimo Tvé současné nabídky umístění sochy v Rajhradě, už dříve nám došly žádosti pro město Sloup u Brna, byl navržen Sv.Hostýn na Moravě a j. Dosud však chováme naději, že původní přání bude splněno. Modleme se o to !

S pozdravem Zdař Bůh ! Tvůj oddaný

Václav J. Vostřez.